

Iran - China

Chamber of Commerce and Industries

اتاق بازرگانی و صنایع ایران و چین

بولتن خبری روزانه

اتاق بازرگانی و صنایع
ایران و چین

بولتن خبری روزانه اتاق بازرگانی و صنایع ایران و چین

مورخ ۴ آبان ۱۴۰۴

فهرست

- ۱- مجیدرضا حریری: مناطق آزاد، بدون آزادی!
- ۲- رشد سرمایه‌گذاری خارجی در چین با وجود جنگ تجاری
- ۳- مراسم بزرگداشت حافظ شیرازی در چین برگزار شد
- ۴- راه پرهزینه چین برای حذف دلار
- ۵- افزایش ۱۶/۲ درصدی تعداد شرکت‌های جدید با سرمایه‌گذاری خارجی در چین طی ۹ ماه نخست سال ۲۰۲۵
- ۶- هورگوس در سین کیانگ به بزرگ‌ترین بندر زمینی چین برای صادرات خودرو تبدیل شد
- ۷- مطابق طرح پنج‌ساله پیش‌رو، چین همچنان لنگر اقتصاد جهانی باقی خواهد ماند
- ۸- قرارداد تاکسی‌های برقی با چین در حال نهایی شدن است
- ۹- ترکیب فناوری، صرفه اقتصادی و محیط زیست؛ رمز برتری کشتی‌سازی چین
- ۱۰- نقش سازمان شانگهای در بازتوزیع قدرت جهانی؛ چین در آستانه تثبیت هژمونی آسیایی
- ۱۱- افزایش همزمان ظرفیت انرژی خورشیدی و بادی در چین با وجود رکود جهانی
- ۱۲- اینفوگرافیک / چین در صدر فهرست بزرگ‌ترین ذخایر ارزی جهان

احداث منطقه آزاد مازندران آذر ۱۴۰۴ به صورت رسمی اجرایی می شود

آغاز فصل جدیدی برای تجارت دریایی

کیمیا ملکی: احداث منطقه آزاد مازندران، که طبق برنامه قرار است از آذر امسال به صورت رسمی اجرایی شود، یکی از تحولات مهم در ساختار تجارت شمال کشور به شمار می رود. این پروژه پس از سال ها بحث و بررسی، سرانجام به مرحله اجرا رسیده است تا جغرافیای بازرگانی ایران را متوازن تر کند و نفس تازه ای در کالبد تجارت و ترانزیت شمالی کشور بدمد. در شرایطی که بخش عمده صادرات غیرنفتی ایران از دروازه جنوب انجام می شود، مازندران می تواند نقطه توازن تازه ای باشد؛ مسیری که از یک سو به دریای خزر و از سوی دیگر، به بازارهای قفقاز و اوراسیا متصل است. منطقه آزاد مازندران نه تنها به دنبال جذب سرمایه گذار است، بلکه ماموریتی بزرگ تر برعهده دارد؛ احیای نقش شمال ایران در تجارت چندجانبه و ایجاد حلقه ای مکمل با سایر مناطق آزاد. اما پرسش کلیدی آن است که مناطق آزاد تا چه اندازه می توانند موتور واقعی تجارت شوند؟

مناطق آزاد؛ موتورهای نیمه فعال تجارت در ایران

فلسفه مناطق آزاد در ایران، تسهیل تجارت و جذب سرمایه خارجی بوده است. نهادهایی چون کیش، قشم، چابهار و انزلی، همگی با هدف ایجاد دروازه های تجاری تاسیس شدند تا تجارت را از پیچ و خم های اداری، ارزی و مالیاتی رها کنند. با این حال، عملکرد چند دهه اخیر نشان داده است که این مناطق تنها در صورتی موفق بوده اند که کارکرد واقعی شان، یعنی واسطه گری میان بازار داخلی و تجارت بین الملل، فعال شده باشد. در ایران، بخش عمده مناطق آزاد در سال های گذشته به سمت فعالیت های خدماتی، گردشگری و املاک انحراف پیدا کردند؛ اما تجربه جهانی نشان می دهد که موفقیت، تنها زمانی حاصل می شود که منطقه آزاد در خدمت زنجیره ارزش صادراتی قرار گیرد.

برای مثال، تاسیس شرکت های تولیدی مبتنی بر صادرات مجدد کالا، ایجاد لجستیک دریایی و انبارهای استاندارد و حضور نمایندگی بانک های بین المللی، همه از شروط اثرگذاری واقعی مناطق آزاد بر تجارت هستند.

مشکل دیگر، نبود اتصال مستمر میان مناطق آزاد و بنادر اصلی کشور است؛ یعنی کالاها از گمرک یا بنادر شمالی تا رسیدن به منطقه آزاد، چند مسیر اداری و مالی را طی می کنند. این شکاف، سرعت چرخش تجارت را پایین می آورد. نهادهای اقتصادی کشور در سال های اخیر بر ضرورت پیوند مستقیم میان مناطق آزاد و شبکه حمل و نقل ریلی و دریایی تاکید کرده اند. مازندران به دلیل موقعیت استثنایی اش در حاشیه خزر، شانس آن را دارد که نخستین منطقه آزاد تجاری باشد که واقعا نقش بازرگانی خود را ایفا کند، نه صرفا نقش توریستی یا خدماتی اش را.

مازندران؛ طلایی ترین موقعیت برای اتصال به بازارهای اوراسیایی

مازندران به لحاظ جغرافیا و زیرساخت، موقعیتی دارد که هیچ یک از مناطق آزاد دیگر از آن برخوردار نیستند. دسترسی مستقیم به بنادر شمالی (امیرآباد، نوشهر و فریدونکنار)، نزدیکی به خطوط کشتیرانی خزر و مجاورت با مسیرهای زمینی قفقاز، مجموعه ای یکتا می سازد که می تواند تجارت دریایی و زمینی را پیوند دهد. این منطقه در واقع دروازه طبیعی ایران به اتحادیه اوراسیا است؛ بازاری متشکل از روسیه، قزاقستان، آذربایجان و بلاروس که ظرفیت صادرات کالاهای ایرانی در آن بسیار بالا ارزیابی می شود. در این میان، منطقه آزاد مازندران نقش تسهیلگر خواهد داشت: ایجاد اسکله اختصاصی، کاهش تشریفات صادرات و جذب سرمایه گذار در حوزه فرآوری کالاهای صادراتی. به باور کارشناسان داخلی از جمله هاشم اورعی، مزیت اصلی منطقه آزاد مازندران نه در بخش فروش زمین یا گردشگری، بلکه در تجارت پایه ای و تامین زنجیره صادرات شمال ایران است. اگر مسیرهای ریلی و بندری مازندران به درستی با بازارهای قفقاز و روسیه هماهنگ شود، می توان شاهد انتقال بخشی از صادرات محصولات مانند مصالح ساختمانی، سیمان و مواد معدنی از جنوب به شمال بود. این انتقال، نتیجه ای دوگانه دارد: هم کاهش فشار بر خطوط جنوب و بنادر خلیج فارس و هم تقویت تراز بازرگانی در مناطق شمالی کشور. در عین حال، مازندران می تواند با ایجاد زیرساخت های لجستیکی و انبارهای موقت، به مرکز توزیع مجدد کالای اوراسیایی در بازار داخلی نیز تبدیل شود. در صورت اجرای صحیح، چنین مدلی به افزایش رقابت پذیری، رشد اشتغال پایدار و بالا رفتن سهم صادرات غیرنفتی از مسیر شمالی می انجامد.

تجارت آزاد در مسیر توسعه منطقه ای

در نگاه اقتصادی، احداث منطقه آزاد مازندران نه تنها یک پروژه عمرانی، بلکه نوعی آزمون اقتصادی است؛ آزمونی برای سنجش توان دولت در تبدیل مفهوم منطقه آزاد از «مزیت اداری» به «موتور بازرگانی». چنانچه این ناحیه صرفا به مکان ساخت و سازهای لوکس یا فروش زمین مشابه برخی مناطق پیشین بدل شود، عملا مأموریت تجاری آن بی نتیجه خواهد ماند. مرکز پژوهش های مجلس در چند گزارش متوالی به این نکته اشاره کرده که کارآمدی منطقه آزاد، وابسته به ۳ عامل کلیدی است؛ پیوند مستقیم با بندر فعال تجاری، حضور شرکت های صادرات محور و جذب پایدار سرمایه گذار خارجی با امنیت مقرراتی.

براساس این دیدگاه، منطقه آزاد مازندران زمانی موفق خواهد بود که سیاست گذار، نقش آن را نه به عنوان منبع درآمد محلی، بلکه به عنوان ایستگاه لجستیکی ملی تعریف کند. همچنین باید مقررات گمرکی در آن به گونه ای تنظیم شود که رفت و آمد کالا میان داخل و خارج بدون کندی و ابهام انجام گیرد.

از منظر تجارت خارجی، حضور مازندران در کنار مسیر ترانزیتی شمال - جنوب ایران، می تواند سهم کشور از تجارت اوراسیا را به صورت کیفی افزایش دهد. ایجاد صنایع تبدیلی با محوریت صادرات به روسیه و آسیای میانه و تسهیل دسترسی تجار ایرانی به مقررات اتحادیه اوراسیا، تماما در گرو فعال شدن منطقه آزاد خواهد بود.

مناطق آزاد، بدون آزادی!

مجیدرضا حریری، رئیس اتاق مشترک ایران و چین، در گفت و گو با صمت به بررسی تفاوت های اساسی میان مناطق آزاد و ویژه در اقتصاد ایران پرداخت و اظهار کرد: این دو نوع منطقه با وجود تفاوت های عملکردی چشمگیر، در ساختار اقتصادی کشور به طور یکسان در نظر گرفته می شوند. حریری تصریح کرد: در سایر کشورها، مناطق ویژه به طور معمول برای تمرکز بر یک صنعت یا فعالیت خاص طراحی می شوند و برای شرکت ها و سرمایه گذاران این مناطق امتیازات ویژه ای در نظر گرفته می شود.

این فعال اقتصادی با اشاره به کاهش قوانین دست‌وپاگیر در مناطق آزاد افزود: کشورهای با اقتصاد بسته برای تقویت مبادلات تجاری خود، اقدام به ایجاد مناطق آزاد می‌کنند. در عین حال، کشورهای با اقتصاد آزاد، نیازی به تعیین نقاط ویژه برای تجارت ندارند، زیرا به واسطه آزادی اقتصادی، کل کشور به‌عنوان یک منطقه آزاد عمل می‌کند. نمونه‌هایی از این کشورها شامل هنگ‌کنگ، سنگاپور و دوبی هستند که به‌دلیل درجه بالای آزادی اقتصادی، ایجاد مناطق آزاد و ویژه برای آنها ضرورتی ندارد.

حریری در ادامه به تعداد بالای مناطق آزاد و ویژه در ایران اشاره کرد و گفت: در حال حاضر بیش از ۸۰ منطقه آزاد و ویژه در کشور وجود دارد که از این تعداد، تنها ۴۰ منطقه فعال هستند. در میان ۱۸ منطقه آزاد، تنها ۱۰ منطقه به‌طور موثر فعالیت دارند. این آمار نشان‌دهنده عدم شفافیت در اهداف و کارکرد این مناطق است و هنوز برای بسیاری از تجار و کارشناسان اقتصادی، این سوال مطرح است که علت ایجاد این تعداد منطقه آزاد و ویژه چیست؟

رئیس اتاق مشترک ایران و چین با تأکید بر عدم تحقق اهداف پیش‌بینی‌شده برای این مناطق افزود: مناطق آزاد و ویژه باید نقش مهمی در پر کردن خلأهای اقتصادی یا ایجاد فعالیت‌های جدید اقتصادی ایفا کنند، اما تاکنون شاهد چنین تحولی در این مناطق نبوده‌ایم. در بسیاری از موارد، این مناطق به‌ویژه تحت فشار مقامات محلی از جمله امامان جمعه و نمایندگان مجلس تشکیل شده‌اند.

وی در ادامه، تنها منطقه ویژه اقتصادی موفق را منطقه ویژه عسلویه دانست و افزود: این منطقه به‌درستی مکان‌یابی و هدف‌گذاری شده و تنها منطقه‌ای است که به‌طور کامل با اهداف خود همراهی عمل می‌کند.

حریری در پایان با توجه به برخی اظهارنظرها مبنی بر تبدیل مناطق آزاد و ویژه به محلهایی برای رانت و قاچاق کالا، اظهار کرد: با توجه به مشکلات موجود در مرزها، ورود کالای قاچاق یک مسئله عمومی است و این مناطق هیچ ویژگی خاصی نسبت به سایر مناطق کشور ندارند که موجب تسهیل قاچاق کالا شوند.

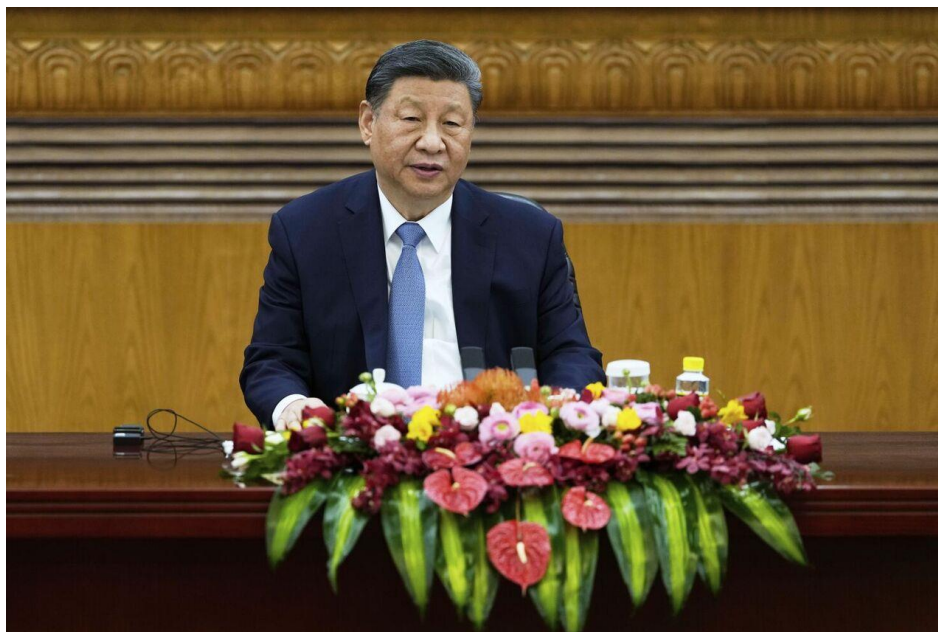
سخن پایانی

مازندران در آستانه تبدیل شدن به نقطه عطفی در جغرافیای تجاری کشور است. احداث منطقه آزاد در این استان، اگر با درک درست از فلسفه مناطق آزاد همراه باشد، می‌تواند معادله تجارت شمال ایران را برای سال‌ها تغییر دهد. این طرح باید با وجهه‌ای تجاری و نه صرفاً گردشگری پیش برود؛ زیرا تنها در صورت ایفای نقش واقعی به‌عنوان دروازه صادراتی، مازندران می‌تواند بار دیگر شمال کشور را به صفحه اصلی تجارت ملی بازگرداند.

تکمیل خطوط ریلی تا سواحل خزر، تجهیز بنادر به زیرساخت حمل‌ونقل سریع و هماهنگی مقرراتی میان مناطق آزاد کشور، لازمه موفقیت این طرح است.

در نهایت، منطقه آزاد مازندران بیش از آنکه پروژه‌ای محلی باشد، گامی راهبردی در بازآرایی تجارت ایران است؛ گامی که می‌تواند نقشه صادرات را از تک‌کانونی جنوب به دوسویه شمال - جنوب تغییر داده و سهم کشور را از جریان جهانی مبادله افزایش دهد.

روزنامه صمت

تهران - ایرنا - پکن، به‌رغم جنگ تعرفه‌ای و تجاری با واشنگتن، در سال جاری شاهد رشد روزافزون سرمایه‌گذاری خارجی است و وعده داده که در سال‌های آینده با ارائه استانداردهای بالاتر، درهای خود را به روی سرمایه‌گذاران خارجی باز کند.

به گزارش روز شنبه ایرنا از خبرگزاری شین‌هوا، آمار رسمی نشان می‌دهد که سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در چین از سال ۱۴۰۰ تا اردیبهشت‌ماه سال جاری حدود ۴,۷ تریلیون یوان بوده است. شرکت‌های خارجی اکنون یک‌سوم واردات و صادرات و یک‌چهارم تولید صنعتی چین را تشکیل می‌دهند. با توجه به این پایه مستحکم، شرکت‌های خارجی خود را برای مرحله بعدی رشد آماده می‌کنند، زیرا برنامه پنج‌ساله آینده چین (۱۴۰۵-۱۴۱۰) شامل استانداردهای بالاتر برای باز شدن بازار و همکاری‌های سودمند متقابل است.

وزیر بازرگانی چین، وانگ ونتائو، اعلام کرده است که کشورش قصد دارد دسترسی به بازار و فضای تجاری را گسترش دهد و شرایط اداری شفاف، پایدار و قابل پیش‌بینی را برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی فراهم کند.

در این فضای باز، شرکت‌های چندملیتی جذب چشم‌انداز نوآوری پویای چین، استعدادهای جهانی و زنجیره‌های صنعتی و تأمین قوی آن می‌شوند و ظرفیت تولید و سرمایه‌گذاری‌های خود در بخش تحقیق و توسعه را افزایش می‌دهند. به‌عنوان نمونه، هفته گذشته شرکت کوکاکولا سوآیر (Swire Coca-Cola Ltd)، تولیدکننده بطری کوکاکولا، فعالیت خود را در کارخانه‌ای در شهر ژنگژو در مرکز چین آغاز کرد. این کارخانه با سرمایه‌گذاری بیش از ۹۰۰ میلیون یوان (حدود ۱۲۶,۹ میلیون دلار آمریکا)، حدود ۱۳ هکتار مساحت دارد و ظرفیت تولید سالانه آن بیش از یک میلیون تن است که به نزدیک به ۱۰۰ میلیون مصرف‌کننده در مرکز چین خدمات ارائه می‌دهد.

تأسیسات جدید این شرکت بخشی از تلاش‌ها برای گسترش ظرفیت تولید خود است که با پشتوانه طرح سرمایه‌گذاری ۱۲ میلیارد یوانی (بیش از یک و نیم میلیارد دلار آمریکا) انجام می‌شود. این شرکت قرار است ساخت یک پایگاه تولیدی جدید در استان هینان را در پایان امسال آغاز کند و در حال آماده‌سازی برای راه‌اندازی دو کارخانه دیگر در استان جیانگ سو و استان گوانگدونگ در سال ۱۴۰۵ است.

از دیگر نمونه‌ها می‌توان به شرکت بوش اتوموتیو پروداکتس (سوژو)، زیرمجموعه گروه بوش، غول چندملیتی آلمانی، اشاره کرد که در ماه شهریور یک پروژه فناوری کنترل رانندگی هوشمند را در پارک صنعتی سوژو راه‌اندازی کرد. با سرمایه‌گذاری ۱۰ میلیارد یوانی (۱,۴ میلیارد دلار آمریکا) در پنج سال آینده، این پروژه بر تحقیق و توسعه رانندگی هوشمند و سخت‌افزار و نرم‌افزار کابین هوشمند خودرو تمرکز خواهد کرد.

شرکت‌های اشنایدر الکتریک و زیمنس نیز از طریق مشارکت‌های محلی، ادغام خود را با اکوسیستم صنعتی چین عمیق‌تر می‌کنند. اشنایدر الکتریک در حال تقویت حضور علمی خود در چین است و تاکنون یک تیم تحقیق و توسعه با بیش از ۱۵۰۰ نفر در شانگهای تأسیس کرده است. رولند بوش، رئیس و مدیرعامل زیمنس، نیز در سفر اخیر خود به چین، بر همکاری رو به گسترش این غول صنعتی آلمانی با شرکای چینی تأکید کرد و گفت که زیمنس بیش از ۱۰۰ شریک و شرکت کوچک و متوسط از شانگهای را به پلتفرم کسب‌وکار دیجیتال خود، زیمنس اکسلریتر، آورده است و به آن‌ها کمک می‌کند تا دیجیتالی شدن و به کارگیری هوش مصنوعی را تسریع کنند.

ایرنا

مراسم بزرگداشت حافظ شیرازی در چین برگزار شد

مراسم بزرگداشت حافظ شیرازی با همکاری رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و مشارکت گروه‌های زبان و ادبیات فارسی دانشگاه‌های مطالعات خارجی، مطالعات بین‌المللی، اقتصاد و تجارت بین‌المللی، زبان و فرهنگ و مطالعات زبان‌های خارجی تیان جین و به میزبانی گروه زبان و ادبیات فارسی دانشکده زبان‌های خارجی و مرکز پژوهش‌های فرهنگ ایران دانشگاه پکن برگزار شد.

به گزارش ایلنا، در این برنامه که با اجرا، نمایش و شعرخوانی دانشجویان و استادانی از گروه‌های زبان و ادبیات فارسی شش دانشگاه در فضایی بسیار هنرمندانه، دلنشین و صمیمانه همراه بود، لی شو جینگ، رئیس شورای دانشکده زبان‌های خارجی دانشگاه پکن، به معرفی گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه پکن پرداخت.

وی با اشاره به تاریخ تأسیس گروه در سال ۱۹۵۷ اظهار داشت: استادان ما در حوزه‌های ادبیات، تاریخ، دین و فرهنگ ایران، فعالیت گسترده‌ای داشته‌اند و دستاوردهای ارزشمندی ارائه کرده‌اند. در سال‌های اخیر، به همت این استادان، آثاری چون فرهنگ فارسی - چینی، فرهنگ چینی - فارسی، فرهنگ اصطلاحات و امثال فارسی، کتاب درسی زبان فارسی و مجموعه کتابخانه متون کلاسیک فارسی منتشر شده است. تنها در پنج سال گذشته، سه تن از استادان این گروه، موفق به دریافت جایزه «کتاب سال جمهوری اسلامی ایران» شده‌اند و در حال حاضر، دو استاد نیز در طرح مشترک «ترجمه متون کلاسیک» که به صورت رسمی توسط دولت‌های چین و ایران پشتیبانی می‌شود، مشارکت دارند.

لی شو جینگ تأکید کرد: پیشرفت آموزش و پژوهش زبان فارسی در دانشگاه پکن، همواره مرهون حمایت و همکاری نهادهای علمی و فرهنگی ایران بوده است. در دهه‌های گذشته، بیش از ده تن از استادان برجسته ایرانی، از جمله زنده‌یادان سیدجعفر شهیدی و مظفر بختیار، در دانشگاه پکن تدریس کرده و سهم بسزایی در بنیان‌گذاری آموزش و پژوهش زبان و ادبیات فارسی در این دانشگاه داشته‌اند.

وی ابراز داشت: نشست امروز که با موضوع بزرگداشت حافظ، شاعر بزرگ ایران برگزار می‌شود، مناسبت پر بار و پرمعنایی است. شعر حافظ با احساس صادقانه، اندیشه‌های ژرف و تخیل رمانتیک خود، نه تنها روح ملت ایران را شکل داده، بلکه الهام‌بخش انسان‌ها در سراسر جهان بوده است.

رئیس شورای دانشکده زبان‌های خارجی دانشگاه پکن افزود: چین و ایران هر دو تمدن‌هایی کهن با سنت‌های باشکوه شعری‌اند؛ مردمان دو کشور از رهگذر شعر، احساس، حقیقت و خرد را به اشتراک می‌گذارند. برگزاری این مراسم در دانشگاه پکن، ادای احترامی است به یک نابغه ادبی و در عین حال، نشانه‌ای از گفت‌وگوی زنده میان دو تمدن کهن.

نگاه حافظ به جهان؛ هم‌زیستی، مهر و بخشندگی

عبدالرضا رحمانی فضلی، سفیر کشورمان در چین نیز در سخنانی، گفت: شعر حافظ، فضای شاد و تپنده‌ای دارد و از هرگونه غم‌گرایی و غم‌پرستی به دور است. او به ما می‌آموزد که حتی آنگاه که غرق مشکلات زندگی هستیم، نباید شادی و امیدواری را از دست بدهیم و اجازه دهیم که غم و اندوه، باعث افسردگی و دلمردگی ما شود.

وی خاطرنشان کرد: جهان‌بینی حافظ بر بنیان گذشت، دوستی با جهان و جهانیان، مهر و مودارا و ایثار است و با دشمنی و ستیزه‌جویی و خشونت به هر شکلی که باشد، مخالف است. و به راستی، دنیای پر تب و تاب امروز، چقدر به این پیام‌های والا، انسانی و آموزنده بزرگانی چون کنفوسیوس، لائوتسه، سعدی، مولانا و حافظ، نیازمند است.

سفیر کشورمان افزود: آرزو می‌کنم که با همت و همکاری مشترک، شاهد روابط گسترده‌تر و عمیق‌تر علمی، ادبی، فرهنگی، اقتصادی و تجاری بین دو کشور دوست ایران و چین باشیم و دو ملت بزرگ و صاحب تمدن ایران و چین، از برکات این روابط دوستانه، بیش از پیش بهره‌مند شوند. از شما جوانان و علاقه‌مندان به فرهنگ و ادب ایران دعوت می‌کنم که با سفر به ایران و تکمیل تحصیل خود در یکی از دانشگاه‌های آن، از نزدیک با فرهنگ، آداب، رسوم، مهربانی و مهمان‌نوازی ایرانیان آشنا بشوید، در شیراز زیبا، به دیدار سعدیه و حافظیه بروید و از طریق تعاملات نزدیک با هم‌تایان خود در دانشگاه‌های ایران، به توسعه مناسبات بین ایران و چین بیش از پیش کمک کنید.

لیو یینگ‌جون استاد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه پکن، با مرور وضعیت ترجمه و پژوهش درباره اشعار حافظ در چین افزود: با ورود به قرن بیست‌ویکم میلادی، ترجمه آثار ادب فارسی در چین، رونقی چشمگیر یافت. اوج این روند را می‌توان انتشار مجموعه آثار کلاسیک فارسی دانست که طی سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۲ در هجده جلد، به‌همّت هفت تن از دانش‌آموختگان رشته زبان و ادبیات فارسی دانشگاه پکن ترجمه و منتشر شد.

وی ادامه داد: در این مجموعه، ترجمه دو جلدی دیوان کامل غزلیات حافظ به قلم شینگ‌بینگ‌شون نیز گنجانده شده است؛ اثری که نخستین ترجمه کامل از غزل‌های حافظ به زبان چینی به شمار می‌رود. پس از انتشار این ترجمه کامل، پژوهش درباره اشعار حافظ در چین نیز گسترش یافت و به تدریج ژرف‌تر شد. بر پایه آمارهای غیر کامل، تاکنون ده‌ها مقاله علمی و سه پایان‌نامه کارشناسی ارشد در این زمینه منتشر شده است. برخی از این مقالات به نقد و تحلیل ادبی سبک شعری حافظ و تبیین ارزش‌های زیباشناختی آن پرداخته‌اند؛ برخی دیگر از دیدگاه ادبیات تطبیقی چین و ایران، آثار او را بررسی کرده‌اند.

وانگ زه جوانگ استاد دانشگاه زبان و فرهنگ پکن نیز حافظ را شاعری دانست که شکوه و زیبایی انسانی را متبلور کرده است و افزود شعر وی سرشار از انتقاد نسبت به تعصبات است.

دیوان حافظ؛ راهنمای جامع زبان فارسی و گنجینه فرهنگ ایرانی

خانم ژانگ لیلی استاد زبان فارسی دانشگاه مطالعات زبان‌های خارجی تیان جین، اشعار حافظ را والاترین مرجع برای یادگیری زبان و نیز کلیدی برای درک فرهنگ کهن ایران زمین دانست که هر بیت از شعرهای او، گویی بلورین از دانش و خرد است.

سیدمهدی طباطبایی، عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی و استاد مدعو دانشگاه مطالعات بین‌المللی پکن، در مبحثی با عنوان «کدام حافظ؟» از ساحت‌های مختلف این شاعر به روایت سروده‌هایش سخن گفت و ضمن نفی مطلق‌نگری در عرصه موضوعات زمینی، حافظ را شاعری شمرد که یک پای استوار خویش را روی زمین نهاده و با پای دیگرش، آفاق را درنوردیده است.

زهرا عباسی عضو هیأت علمی دانشگاه تربیت مدرس و استاد مدعو دانشگاه مطالعات خارجی پکن به «رازهای جاودانگی شعر حافظ»، و تبیین عواملی پرداخت که باعث شده دیوان وی، حتی در عصر فناوری نیز تازگی و ارتباط خود را با انسان امروز حفظ کند. حافظ درباره مسائل وجودی بشر، از جمله جست‌وجوی معنا، طغیان علیه ریاکاری و ستایش آزادگی سخن می‌گوید. نگاه تیزبین وی در نقد ریاکاری، جامعه امروز را نیز به تفکر وامی‌دارد. حافظ تنها یک شاعر نیست، بلکه آینه‌ای است که هر نسل، تصویر خود را در آن می‌بیند و این، راز جاودانگی اوست.

محدثه برزگر، استاد دانشگاه اقتصاد و تجارت بین‌المللی نیز در این مراسم، گفت: در روزگاران حافظ در شیراز، صورتگران و نقاشان چینی شهره بودند و حافظ با آگاهی از اینکه سرزمین چین، سرزمین نگاره‌های زیبا و خیال‌انگیز است، کوشیده است تا صورت و جمال یار را زیباتر از نگاره و نقش صورتگران چینی نشان بدهد.

در پایان، راین فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، با تشکر از میزبان این برنامه و استادان و دانشجویان مشتاق و علاقه‌مند به ادبیات و فرهنگ ایران، اعلام کرد در آینده، همایشی در باره سنجش اشعار لی بای و حافظ برگزار خواهد شد.

ایلنا

چین از موقعیت خود به عنوان بزرگترین طلبکار جهان برای کمک به گسترش استفاده از یوان استفاده می کند و به وام گیرندگان خارجی این فرصت را می دهد که با کنار گذاشتن دلار، از نرخ بهره پایین اقتصادی در داخل کشور بهره مند شوند.

به گزارش ایسنا، اتیوپی هفته گذشته، جدیدترین کشوری شد که به دنبال تبدیل حداقل بخشی از ۵,۳۸ میلیارد دلار بدهی خود به یکن به وام های یوانی بود. تعداد فزاینده ای از کشورهای مستقل نیز از طریق اوراق قرضه، از تامین مالی ارزان تر چینی استفاده می کنند.

اما این استراتژی برای چین هزینه دارد و این کشور را مجبور می کند در این مسیر برخی از ضررها را تحمل کند، زیرا نرخ های داخلی بسیار پایین تر از نرخ های دلار هستند. کنیا اعلام کرد که با تبدیل وام های راه آهن چین از دلار، هزینه های سالانه خدمات بدهی را ۲۱۵ میلیون دلار کاهش داده است.

مایکل پتیس، عضو ارشد بنیاد کارنگی برای صلح بین المللی، گفت: اگر وام گیرندگان کمتر بپردازند، وام دهنده کمتر دریافت می کند. سود چین در ازای درآمد کمتر این است که یوان به ارزی با کاربرد بین المللی بیشتر تبدیل می شود.

وام دهی به یوان به جای وام های دلاری

افراد آگاه می گویند چین از تبدیل وام های دلاری که در ابتدا برای پرداخت هزینه کالاها و خدماتش در نظر گرفته شده بود، حمایت می کند. این افراد که نخواستند نامشان فاش شود زیرا مجاز به صحبت علنی نبودند، گفتند: چنین رویکردی، پرداخت پول کالاهای چینی به یوان را برای وام گیرندگان آسان تر می کند و نقش این ارز را در تسویه حساب های تجاری و تامین مالی ارتقا می دهد. یکی از این افراد گفت: همین اصل می تواند در مورد وام های جدیدی که به کشورهای فراتر از آفریقا اعطا می شود، نیز صدق کند.

آنچه این معامله را برای چین ارزشمند می کند این است که یوان را عمیق تر در تجارت و پرداخت های بین المللی جای می دهد و برتری مالی آمریکا را در زمانی که دو اقتصاد بزرگ جهان با هم اختلاف دارند، تضعیف می کند. همچنین نفوذ در آفریقا را تقویت می کند؛ قاره ای که پس از افزایش تعرفه های ایالات متحده توسط دونالد ترامپ، به مقصد بسیار بزرگتری برای صادرات چین تبدیل شده است.

به گفته پتیس، اگرچه چین ممکن است با تغییر وام های دوجانبه از دلار به یوان، در نهایت سود کمتری دریافت کند، اما بر مسائل گسترده تری تمرکز دارد.

از نظر مالی، پکن راه‌هایی برای مدیریت ضررهای احتمالی دارد. به گفته کوین پی. گالاگر، استاد سیاست توسعه جهانی در دانشگاه بوستون، وام‌دهندگان چین به کشورهای آفریقایی، می‌توانند اوراق قرضه یوان را با هزینه‌هایی بسیار ارزان‌تر از انتشار بدهی دلاری بفروشند. وی افزود: این به معنای آن است که حتی اگر آنها با نرخ‌های پایین‌تر به کشورهای دیگر وام دهند، چین می‌تواند از متحمل شدن هرگونه ضرر قابل توجهی جلوگیری کند.

صرف نظر از محاسبات ژئوپلیتیکی، ردپای جهانی بزرگ‌تری برای یوان امکان‌پذیر شده است، زیرا فشارهای مداوم تورم‌زدایی و کندی اقتصادی چین، اتخاذ یک سیاست پولی سهل‌گیرانه را در واکنش به این امر ضروری می‌کند.

اختلاف نرخ میان آمریکا و چین، وام‌گیرندگان را قادر می‌سازد تا هزینه سرمایه مطلوبی را در نظر بگیرند، درست همانطور که بسیاری از سرمایه‌گذاران جهانی پس از سیاست‌های نامنظم ترامپ در داخل و خارج از کشور، به دنبال تنوع‌بخشی به سرمایه‌گذاری و دوری از دلار هستند. امسال، مجارستان و قزاقستان اوراق قرضه‌ای به واحد پول چین فروختند، در حالی که سریلانکا اعلام کرد که برای یک پروژه بزرگراه، وام یوانی معادل ۵۰۰ میلیون دلار دریافت خواهد کرد. در همین حال، اندونزی در حال برنامه‌ریزی برای اولین فروش اوراق قرضه یوانی خود در خارج از کشور است.

ابتکارهای چین برای ارتقای جایگاه بین‌المللی یوان

طبق داده‌های جمع‌آوری‌شده توسط بلومبرگ، دولت‌ها، بانک‌های سیاست‌گذاری و نهادهای بین‌المللی تا اکتبر امسال در مجموع ۶۸ میلیارد یوان (۹,۵ میلیارد دلار) بدهی و وام منتشر کرده‌اند که دو برابر کل بدهی‌ها برای کل سال ۲۰۲۴ است.

در حالی که پکن رسماً در مورد بحث‌های مربوط به وام‌ها کم صحبت کرده و هرگز آن را تأیید نکرده است، وزارت امور خارجه متعهد شده است که همکاری عملی با کنیا و سایر کشورهای آفریقایی را ارتقا دهد و سهم چین را در کمک به آفریقا برای دستیابی به توسعه مستقل و پایدار ایفا کند.

سواپ‌های ارزی دوجانبه بخش دیگری از تلاش چین برای پذیرش بیشتر بین‌المللی یوان است؛ توافقی که حدود ۳۰ کشور در سراسر جهان با بانک مرکزی پکن دارند.

سال‌ها وام‌دهی چین به خارج از کشور، مجموعه عظیمی از اقتصادهای بالقوه را ایجاد کرده است که می‌توانند از اصلاح بدهی‌های خود بهره‌مند شوند. به گفته گالاگر، ۷۸ کشور فقیر جهان طبق تعریفی که بانک جهانی استفاده می‌کند، حدود ۶۷ میلیارد دلار بدهی معوق به چین دارند.

با این حال، بانک مرکزی چین در حال اصلاح اولویت‌های خود بوده و اخیراً متعهد شده است که به باز کردن بازارهای مالی داخلی و حمایت از موسسات خارجی علاقه‌مند به استفاده از یوان به عنوان ارز تأمین مالی ادامه دهد. پکن همچنین دسترسی به بازارهای بازخريد داخلی خود را گسترش داده و یک سیستم پرداخت سریع با هنگ‌کنگ راه‌اندازی کرده است تا خارجی‌های بیشتری را به سمت یوان جذب کند. در همین حال، صعود بی‌وقفه بازار سهام چین، تقاضا برای یوان را افزایش داده و سرمایه‌گذاران بیشتری را به بازارهای داخلی سوق داده است. کنترل‌های سرمایه چین و ترجیح بانک مرکزی چین برای ثبات، این ارز را با وجود بازده پایین‌تر آن ثابت نگه داشته است.

در مقابل، دلار از ابتدای سال جاری تاکنون، حدود ۷,۵ درصد از ارزش خود را در برابر سبدی از ارزهای جهانی از دست داده است، و وضعیت دلار به عنوان یک ارز امن به دلیل سیاست‌های تعرفه‌ای آشفته ترامپ و افزایش بدهی ایالات متحده، بی‌ثبات شده است.

در حالی که نظم جهانی در حال تغییر است، پکن مجبور است با یک عدم تطابق ساختاری دست و پنجه نرم کند که اقتصاد آن را به شدت به ارز رقیب اصلی‌اش وابسته کرده است. این وابستگی، به ویژه پس از آنکه واشنگتن نشان داد که پس از جنگ روسیه و اوکراین، مایل به استفاده از دلار به عنوان سلاح علیه روسیه است، برای چین آسیب‌پذیری ایجاد می‌کند.

گابریل وایلدو، مدیر عامل شرکت مشاوره‌ای تنئو، گفت: خریدهای سنگین طلا توسط چین در سال‌های اخیر از جمله نشانه‌هایی است که نشان می‌دهد این کشور به طور مداوم و تدریجی به سمت دلارزدایی پیشرفت می‌کند. چین و سایر کشورهای غیرغربی راه‌هایی برای کاهش تدریجی وابستگی خود به دلار پیدا خواهند کرد و پرداخت‌های یوان به یک گزینه پشتیبان به طور فزاینده‌ای مناسب تبدیل می‌شود.

هدف فوری پکن ایجاد یک سیستم پولی چندقطبی است که در آن یوان جایگزین معتبری ارائه می‌دهد. یک برنامه بلندپروازانه‌تر در بلندمدت، تبدیل یوان به یک ارز ذخیره جهانی واقعی است که منعکس‌کننده جایگاه چین به عنوان یک ابرقدرت فناوری و اقتصادی باشد.

در اظهاراتی که در ماه سپتامبر توسط مجله حزب کمونیست کیوشی منتشر شد، پان گونگشنگ، رئیس بانک مرکزی چین، گفت: سیستم بین‌المللی ممکن است به سمت ساختاری تکامل یابد که در آن چند ارز مستقل در کنار هم وجود داشته باشند، با یکدیگر رقابت کنند و یکدیگر را متعادل کنند.

بر اساس گزارش بلومبرگ، اما بسیاری از اقتصاددانان می‌گویند که در غیاب اصلاحات عمیق‌تر، نرخ بهره پایین چین به تنهایی برای افزایش جایگاه جهانی یوان کافی نخواهد بود.

ایسنا

افزایش ۱۶/۲ درصدی تعداد شرکت‌های جدید با سرمایه‌گذاری خارجی در چین طی ۹ ماه نخست سال ۲۰۲۵

پکن، ۲۵ اکتبر (شین‌هوا) — بر اساس داده‌های منتشرشده از سوی وزارت بازرگانی چین در روز شنبه، این کشور طی سه‌ماهه‌های نخست سال ۲۰۲۵ شاهد تأسیس ۴۸۰۹۲۱ شرکت جدید با سرمایه‌گذاری خارجی بوده است که نسبت به سال گذشته ۱۶/۲ درصد رشد نشان می‌دهد.

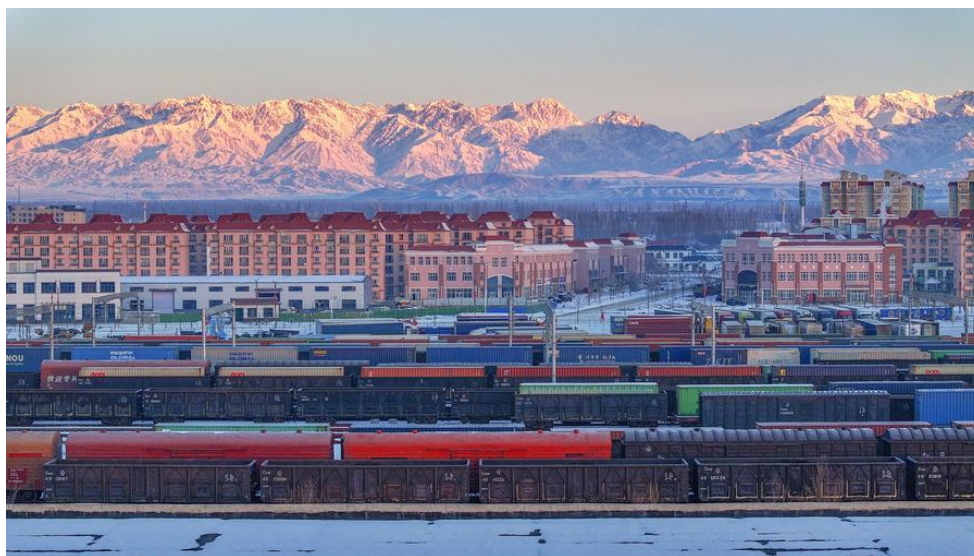
در همین دوره، میزان واقعی سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (FDI) ورودی به چین ۵۷۳/۷۵ میلیارد یوان (معادل ۸۰/۸۹ میلیارد دلار آمریکا) بوده که در مقایسه سالانه ۱۰/۴ درصد کاهش داشته است. با این حال، تنها در ماه سپتامبر، میزان FDI نسبت به مدت مشابه سال قبل ۱۱/۲ درصد افزایش یافته است.

از نظر بخش‌های اقتصادی، صنعت تولیدی در این مدت ۱۵۰/۰۹ میلیارد یوان سرمایه‌گذاری واقعی خارجی جذب کرده، در حالی که بخش خدمات موفق به جذب ۴۱۰/۹۳ میلیارد یوان شده است.

شایان توجه است که سرمایه‌گذاری از کشورهای ژاپن، امارات متحده عربی، بریتانیا و سوئیس در این بازه زمانی به‌ترتیب ۵۵/۵ درصد، ۴۸/۷ درصد، ۲۱/۱ درصد و ۱۹/۷ درصد نسبت به سال قبل افزایش داشته است.

Xinhua

هورگوس در سین کیانگ به بزرگ‌ترین بندر زمینی چین برای صادرات خودرو تبدیل شد

اورومچی، ۲۴ اکتبر (شین‌هوا) — بندر هورگوس در منطقه خودمختار اویغور سین کیانگ در شمال غرب چین، به بزرگ‌ترین بندر زمینی چین برای صادرات خودروهای تجاری تبدیل شده است؛ به‌طوری که تاکنون در سال جاری بیش از ۳۰۰ هزار دستگاه خودرو از این بندر صادر شده است. این خبر را گمرک اورومچی روز جمعه اعلام کرد.

بر اساس گزارش گمرک، در نهم‌ماهه نخست سال جاری، ارزش کل تجارت خارجی سین کیانگ به ۳۹۳/۱۴ میلیارد یوان (معادل حدود ۵۵/۴ میلیارد دلار آمریکا) رسید که نسبت به سال گذشته ۲۲/۱ درصد افزایش یافته است و نشان‌دهنده روند رشد پایدار و صعودی در تجارت خارجی این منطقه است.

موفقیت بندر هورگوس بخشی از روندی گسترده‌تر است که طی آن بخش خصوصی در سین کیانگ نقش فزاینده‌ای در توسعه تجارت خارجی ایفا می‌کند؛ به‌گونه‌ای که این بنگاه‌ها اکنون ۹۸ درصد از رشد تجارت خارجی منطقه را به خود اختصاص داده‌اند و ۳,۶۲۹ شرکت خصوصی فعال در این حوزه فعالیت دارند. این مطلب را لی چینگ‌هوا، معاون کمیسیونر گمرک اورومچی اعلام کرد.

به گفته لی، لوازم خانگی، تجهیزات روشنایی، خودرو و قطعات یدکی از جمله بخش‌های صادراتی شاخص و پررونق سین کیانگ محسوب می‌شوند که عملکردی قدرتمند از خود نشان داده‌اند.

در نهم‌ماهه نخست سال، تجارت سین کیانگ با کشورهای شریک ابتکار کمربند و جاده (BRI) نیز با رشدی ۱۴/۲ درصدی نسبت به سال گذشته به ۳۴۱/۴۹ میلیارد یوان رسیده است. کشورهای آسیای مرکزی همچنان اصلی‌ترین شرکای تجاری این منطقه محسوب می‌شوند و در مجموع ۲۱۵/۷۳ میلیارد یوان از مبادلات تجاری را به خود اختصاص داده‌اند.

لی تأکید کرد که در آینده، تلاش‌ها بر ایجاد هسته مرکزی کمربند اقتصادی جاده ابریشم، ارتقای کارایی نظارتی و توانمندسازی بنگاه‌ها برای توسعه تجارت خارجی باکیفیت بالا متمرکز خواهد بود.

مطابق طرح پنج ساله پیش‌رو، چین همچنان لنگر اقتصاد جهانی باقی خواهد ماند

مهرداد علی پور - پس از پایان نشست چهار روزه - چهارمین نشست عمومی بیستمین کمیته مرکزی حزب کمونیست چین - در ۲۴ اکتبر که با وعده‌های سیاسی جدیدی نیز همراه بود، این انگاره بیش از پیش تأیید شد که بر اساس نقشه راه توسعه #چین برای پنج سال آینده، این کشور در حال صعود به دنبال آن است تا خود را به عنوان لنگرگاهی حیاتی و باثبات و همچنین منبعی فرصت ساز برای اقتصاد جهانی معرفی کند.

با اینکه انتظار می‌رود طرح نهایی پانزدهمین برنامه پنج ساله توسعه اقتصادی و اجتماعی در مارس ۲۰۲۶ توسط «کنگره ملی خلق» - عالی‌ترین نهاد قانون‌گذاری چین - تصویب و رونمایی شود، ولی با این حال، بیانیه‌ای که پس از پایان نشست منتشر شد به خوبی اهداف و اقدامات ناظر بر برنامه را در طول پنج ساله پیش‌رو در قالب سه راهبرد کلی مشخص کرده است:

۱. توجه بیشتر به نیروهای با کیفیت و مولد جدید؛

۲. ایجاد یک بازار داخلی قوی؛

۳. توسعه با کیفیت بالا.

همانطور که مشخص است برای پنج سال آینده، هدف کلیدی تعیین شده توسط کمیته مرکزی #حزب_کمونیست چین، دستیابی به #توسعه_با_کیفیت_بالا است؛ تا جایی که در بیانیه پایانی نشست نیز تأکید شد که چین باید یک سیستم صنعتی مدرن را ایجاد کند و از این طریق مبادرت به تقویت پایه‌های اقتصادی خود نماید.

برداشتی که از اهداف تعیین شده و شرایط موجود می‌توان داشت آن است که دوره پانزدهمین برنامه پنج ساله (۲۰۲۶ - ۲۰۳۰) بسیار حیاتی خواهد بود؛ زیرا دولتمردان چینی خواهند کوشید تا زمینه‌های لازم را برای دستیابی به نوسازی سوسیالیستی تا سال ۲۰۳۵ فراهم نمایند. از آنجایی که یکی از اهداف چین برای سال ۲۰۳۵ دستیابی به رشد سرانه تولید ناخالص داخلی به میزانی برابر با یک کشور توسعه‌یافته متوسط است، از این‌رو باید انتظار داشته باشیم که در پنج سال پیش‌رو توجه ویژه‌ای را به رشد انعطاف پذیر، پایدار و فراگیر معطوف نمایند.

همانطور که در بیانیه پایانی نشست نیز به صراحت آمده است، در دوره پیش‌رو، پویایی جدید چین احتمالاً با پیشرفت‌های چشمگیر در حوزه فناوری‌های نوین و نوظهور هدایت خواهد شد. به بیانی دقیق‌تر، پیشرفت در فناوری، موتور اصلی رشد اقتصادی چین در آینده خواهد بود.

نکته قابل توجه آن است که در دوره پیش‌رو تمرکز ویژه‌ای به بهره‌برداری از ظرفیت مصرفی جمعیت حدوداً ۱,۴ میلیارد نفری کشور که حدود ۴۰۰ میلیون نفر از آن‌ها در گروه با درآمد متوسط قرار دارند، مبدول داشته شده است. در همین رابطه چنین به نظر می‌رسد که ارتقای صنعتی پر شتاب چین و بازار مصرفی در حال تحول آن، فرصت‌های جدید قابل توجهی را هم برای داخل و هم برای سایر نقاط جهان ایجاد می‌کند. به بیانی دیگر، حجم اقتصاد چین و نقش رو به رشد آن در #زنجیره‌های_ارزش_جهانی نه تنها ظرفیت ویژه‌ای را در جهت دستیابی به توسعه با کیفیت بالا در اختیار دولت قرار می‌دهد، بلکه می‌تواند فرصت‌های قابل توجهی را برای سایر کشورها که خواهان برقراری و تعمیق رابطه اقتصادی با چین هستند ایجاد نمایند.

چین و ماچین

قرارداد تاکسی‌های برقی با چین در حال نهایی شدن است

رئیس کمیته بودجه شورای اسلامی شهر تهران گفت: قرارداد بزرگ تولید اتوبوس‌ها و تاکسی‌های برقی با چین در حال نهایی شدن است.

به گزارش خبرنگار مهر، میثم مظفر رئیس کمیته بودجه شورای اسلامی شهر تهران در سیصد و شصت و پنجمین جلسه شورای اسلامی شهر تهران با اشاره به حضور خود در اجلاس UCLG در چین، اظهار کرد: فارغ از برگزاری اجلاس و گفتگوهایی با محور مسائل جهانی؛ تمرکز کاروان اعزامی بر پیگیری قرارداد چین و خرید اتوبوس و تاکسی‌های برقی بود.

وی افزود: این سفر از این منظر ارزش ویژه‌ای داشت. البته بنده از ابتدای دوره به هیئت‌های اعزامی مدیریت شهری به کشورهای مختلف دعوت می‌شدم و به نتیجه نمی‌رسیدم که حضور بنده در این سفرها مؤثر باشد. در این سفر در عمل انجام شده قرار گرفتم که امروز با توجه به اتفاقات ارزشمندی که رخ داد، از حضور در آن خرسند هستم.

مظفر با بیان اینکه بنده از نزدیک در تمام جلسات و مذاکرات حضور داشتم، یادآور شد: کار بزرگ و تاریخی در حال رقم خوردن است و اگر آیندگان نسبت به این موضوع مطالعه کنند، می‌توانند با وجدان خود قضاوت کنند که چه کار بزرگی صورت گرفته است.

وی ادامه داد: چنانچه هیئت رئیسه مصلحت بداند روایت مستقیم از سفر به چین در مورد قرارداد تولید اتوبوس‌های برقی، واگن‌ها و تاکسی‌های برقی را در صحن ارائه خواهم داد.

مهر

شرکت کشتی سازی دولتی چین (CSSC) روز پنجشنبه ۲۳ اکتبر (۱ آبان) اعلام کرد که نخستین کشتی بزرگ RoPax دوگانه سوز ساخت داخل این کشور – که برای حمل بار و مسافر طراحی شده – برای صادرات تحویل داده شده است. این کشتی توسط شرکت بین المللی کشتی سازی گوانگ جو، از زیرمجموعه های CSSC، در نان شا شهر گوانگ جو، استان گوانگ دونگ در جنوب چین ساخته شده است و با سوخت مازوت و گاز طبیعی مایع کار می کند. این پروژه دارای حقوق مالکیت معنوی کاملاً مستقل است.

تحویل این کشتی تنها به معنای عرضه یک محصول جدید نیست؛ بلکه نشانه ای از پایه صنعتی قدرتمند و نوآوری درون زای نیرومندی است که صنعت کشتی سازی چین را پیش می برد.

از منظر صنعتی، پژوهش و توسعه (R&D) و ساخت کشتی های دوگانه سوز دقیقاً هم راستا با گذار سبز در صنعت جهانی کشتیرانی است. با تبدیل شدن اهداف خنثی سازی کربن به اجماعی جهانی، تقاضا برای کشتی های سازگار با محیط زیست اهمیت روزافزونی یافته است. کشتی سازان چینی به درستی این نیاز بازار را تشخیص داده اند و با تکیه بر سال ها تجربه فنی و توان نوآوری، توانسته اند به توسعه مستقل چنین کشتی هایی دست یابند.

در حوزه حفاظت از محیط زیست، صنعت کشتی سازی چین از کشتی های دوگانه سوز فراتر رفته و در فناوری کشتی های با سوخت متانول و آمونیاک نیز پیشرفت کرده است. این امر جایگاه چین را در خط مقدم تحول سبز صنعت جهانی تثبیت می کند.

این دستاورد نه فقط پاسخی فعال به روندهای جهانی محیط زیست است، بلکه نشان دهنده توان جامع صنعت کشتی سازی چین در بینش بازار، تحول فناوری و همکاری صنعتی نیز هست. چنین مزایایی از پرورش مداوم ظرفیت ها در کل زنجیره صنعتی – از طراحی کشتی تا تولید قطعات اصلی و مدیریت تولید – سرچشمه می گیرد. این زیربنای مستحکم، نیروی محرکه ای درونی برای نوآوری در صنعت کشتی سازی چین ایجاد کرده و آن را قادر ساخته است تا پیوسته به پیشرفت های چشمگیر دست یابد.

برتری چین در کشتی سازی تنها به مقیاس تولید محدود نمی شود. این صنعت با ترکیب فناوری پیشرفته، صرفه جویی اقتصادی و مزایای زیست محیطی، رقابت پذیری جامع و منحصربه فردی را شکل داده است.

با اتکا بر این مزایا، سهم چین از بازار جهانی کشتی‌سازی همچنان رو به رشد است و جایگاه این کشور را به عنوان یکی از بازیگران اصلی صنعت جهانی تثبیت می‌کند. به گزارش روزنامه مردم، از ژانویه تا سپتامبر امسال، چین ۵۳٫۸ درصد از تولیدات تکمیل‌شده، ۶۷٫۳ درصد از سفارشات جدید و ۶۵٫۲ درصد از سفارشات معوقه جهان را – بر اساس تناژ وزن مرده – در اختیار داشته است.

در مقابل، روزنامه بریتانیایی فایننشال تایمز در سال ۲۰۲۴ گزارش داد که ایالات متحده کمتر از ۱ درصد از کشتی‌های تجاری جهان را تولید می‌کند. با توجه به پیشرفت‌های مداوم چین در کشتی‌سازی، روشن است که فاصله میان دو کشور در این حوزه نه تنها کاهش نیافته بلکه در حال افزایش است. در چنین شرایطی، تلاش‌های ایالات متحده برای محدود کردن پیشرفت چین در کشتی‌سازی از طریق اقدامات یکجانبه، بی‌ثمر و غیرواقع‌بینانه به نظر می‌رسد.

البته در برخی فناوری‌های پیشرفته، هنوز فاصله‌هایی میان چین و قدرت‌های سنتی کشتی‌سازی مانند ژاپن و کره جنوبی وجود دارد که مستلزم تداوم تلاش در توسعه فناوری‌های کلیدی است. با این حال، صنعت کشتی‌سازی چین با سرعتی چشمگیر در حال پیشرفت است؛ کارخانه‌های کشتی‌سازی به طور مداوم سرمایه‌گذاری خود را در زمینه تحقیق و توسعه افزایش می‌دهند، رقابت‌پذیری محصولات پیشرفته را بهبود می‌بخشند و از مزایای هزینه-عملکرد برای کاهش سریع شکاف با رقبا بهره می‌برند.

در آینده، با تکیه بر پایه صنعتی قدرتمند، شتاب نوآوری بالا و درک دقیق از روندهای بازار جهانی، کارخانه‌های کشتی‌سازی چین موقعیت پیش‌تاز خود را در صنعت جهانی کشتی‌سازی بیش از پیش تحکیم و گسترش خواهند داد.

CRIONline

نقش سازمان شانگهای در بازتوزیع قدرت جهانی؛ چین در آستانه تثبیت هژمونی آسیایی

در آستانه اجلاس ۲۰۲۵ شانگهای، گزارش تازه مرکز پژوهش‌های اتاق ایران نشان می‌دهد بازتوزیع قدرت جهانی وارد مرحله‌ای چندوجهی شده و چین با محوریت سازمان همکاری شانگهای در حال تثبیت نقش خود به عنوان بازیگر اصلی نظم نوین جهانی است.

به گزارش خبرنگار اقتصادی خبرگزاری تسنیم، تازه‌ترین تحلیل مرکز پژوهش‌های اتاق ایران نشان می‌دهد که تحولات ساختاری در نظم اقتصاد سیاسی بین‌الملل به سمت بازتوزیع چندلایه قدرت جهانی در حال حرکت است و چین، با محوریت ابتکارات سه‌گانه شی جین‌پینگ و گسترش نفوذ خود در قالب سازمان همکاری شانگهای (SCO)، در کانون این تغییر قرار دارد.

در این گزارش که با عنوان «تحلیل بازتوزیع قدرت در اقتصاد سیاسی بین‌الملل و نقش سازمان همکاری شانگهای» منتشر شده، تأکید شده است که بازتوزیع قدرت جهانی دیگر به معنای جابه‌جایی صرف منابع نیست، بلکه بازتعریف روایت‌ها، نهادها و هنجارهای مشروعیت در سطح بین‌الملل است؛ فرآیندی که محور آن از غرب به سمت شرق و از شمال جهانی به سمت جنوب جهانی در حال انتقال است.

بر اساس این تحلیل، چین در دهه‌های اخیر از یک اقتصاد پیرامونی به بازیگر اصلی در شکل‌دهی قواعد جدید جهانی تبدیل شده است. این کشور اکنون همزمان «موتور اصلی تغییر» و نیز «بازیگری آسیب‌پذیر در برابر فشارهای خارجی» به شمار می‌رود. در گزارش آمده است:

سیاست خارجی چین بر نهادسازی، چندجانبه‌گرایی و بازتولید هنجاری متمرکز شده است و سازمان همکاری شانگهای، بستری کلیدی برای این راهبرد به شمار می‌آید.

شانگهای؛ سکوی نهادسازی چندوجهی چین

مرکز پژوهش‌های اتاق ایران، سازمان همکاری شانگهای را یک پلتفرم چندوجهی در حوزه‌های امنیتی، اقتصادی، فناوری و فرهنگی توصیف می‌کند که از یک نهاد امنیتی منطقه‌ای به ابزار ساخت نظم بدیل جهانی تبدیل شده است. ابعاد مختلف فعالیت این سازمان

شامل همکاری‌های امنیتی در مقابله با تروریسم و افراط‌گرایی، تسویه مالی با ارزهای ملی، ایجاد بانک توسعه شانگهای، همکاری در حوزه فناوری‌های نو و انرژی‌های تجدیدپذیر، و همچنین همکاری‌های فرهنگی و آموزشی عنوان شده است.

این گزارش با اشاره به رشد بریکس و شانگهای به عنوان دو بلوک هم‌گرا، تصریح می‌کند: قدرت‌های نوظهور با استفاده از ابزارهای نهادی موازی، در حال ساختن معماری چندقطبی جدید در برابر ساختار غرب‌محور کنونی‌اند.

ایران و فرصت‌های راهبردی در سازمان شانگهای

در بخش دیگری از این گزارش، جایگاه ایران در سازمان شانگهای «راهبردی و چندبعدی» توصیف شده است. به باور نویسندگان، عضویت رسمی ایران می‌تواند از طریق سازوکارهای مالی و ترانزیتی این سازمان، به کاهش فشار تحریم‌ها و گسترش همکاری‌های فناورانه و اقتصادی با کشورهای آسیایی منجر شود.

در گزارش آمده است: ایران می‌تواند از ظرفیت‌های شانگهای برای تقویت گفت‌وگوی چندقطبی عادلانه، بهره‌برداری از فناوری‌های نو و گسترش مسیرهای ترانزیتی شرق-غرب و شمال-جنوب بهره‌مند شود.

بازتوزیع قدرت؛ از ژئوپلیتیک تا گفتمان

تحلیل مرکز پژوهش‌ها نشان می‌دهد که بازتوزیع قدرت جهانی صرفاً مادی نیست، بلکه در سطوح معنایی و گفتمانی نیز جریان دارد. جنگ روایت‌ها میان غرب لیبرال و شرق نوظهور (به‌ویژه چین و روسیه) در قالب طرح‌هایی مانند «کمربند و جاده» یا گفتمان «تمدن جهانی» شی جین‌پینگ، ابعادی از این رقابت نرم را بازتاب می‌دهد.

در جمع‌بندی این گزارش آمده است: نظم جهانی آینده نه تک‌قطبی غربی خواهد بود و نه بازگشت به دوقطبی کلاسیک؛ بلکه نظامی چندمحور، پیچیده و شبکه‌ای است که قدرت در آن به صورت هم‌افزا میان بلوک‌های نوظهور توزیع می‌شود.

تسَنیم

افزایش همزمان ظرفیت انرژی خورشیدی و بادی در چین با وجود رکود جهانی

در حالی که چین ماه‌ها با کاهش نصب نیروگاه‌های خورشیدی روبه‌رو بود، تازه‌ترین آمار رسمی نشان می‌دهد که در ماه سپتامبر بار دیگر روند صعودی در ظرفیت جدید ثبت شده است. این رشد هرچند محدود، نشانه‌ای از بازگشت تدریجی بازار انرژی پاک چین به مسیر توسعه است.

به گزارش اقتصادآنلاین، بر اساس داده‌های منتشرشده از سوی اداره ملی انرژی چین، در ماه سپتامبر ۲۰۲۵ حدود ۹,۶۶ گیگاوات ظرفیت خورشیدی جدید به شبکه برق این کشور افزوده شده است. این رقم نسبت به ماه اوت، که تنها ۷,۳۶ گیگاوات ظرفیت جدید ثبت شده بود و پایین‌ترین سطح از نوامبر ۲۰۲۲ محسوب می‌شد، رشد قابل توجهی نشان می‌دهد.

با این حال، در مقایسه با دوره مشابه سال گذشته که چین ۲۰,۸۹ گیگاوات ظرفیت خورشیدی جدید نصب کرده بود، میزان فعلی هنوز افت چشمگیری دارد. کارشناسان معتقدند علت این کاهش در ماه‌های اخیر، اشباع نسبی بازار، تغییرات سیاست‌های یارانه‌ای دولت و تعدیل قیمت پنل‌های خورشیدی بوده است. پس از ثبت رکورد ۹۳ گیگاوات نصب در ماه مه، بسیاری از توسعه‌دهندگان برای پیش‌دستی نسبت به اصلاحات سیاستی، پروژه‌های خود را به سرعت به اجرا رسانده بودند.

افزایش تولید سلول‌های خورشیدی پس از ماه‌ها کاهش

آمار منتشرشده از اداره ملی آمار چین نشان می‌دهد که تولید سلول‌های خورشیدی نیز در سپتامبر روندی صعودی به خود گرفته است. در این ماه حدود ۷۰,۹ گیگاوات سلول خورشیدی تولید شد که نسبت به ۶۹,۹ گیگاوات ماه پیش از آن اندکی افزایش یافته است. این تغییر جهت، پس از چند ماه افت متوالی تولید، می‌تواند نشانه‌ای از احیای تقاضای داخلی و خارجی باشد.

در سال‌های اخیر چین به‌عنوان بزرگ‌ترین تولیدکننده و صادرکننده سلول‌های خورشیدی جهان، با چالش مازاد عرضه و کاهش قیمت‌های جهانی مواجه بوده است. اما به گفته تحلیلگران، رشد اخیر در تولید می‌تواند ناشی از افزایش صادرات به بازارهایی نظیر هند، برزیل و خاورمیانه باشد که در پی کاهش هزینه فناوری‌های خورشیدی، تقاضای خود را افزایش داده‌اند.

توسعه همزمان نیروگاه‌های بادی و حرارتی

علاوه بر انرژی خورشیدی، چین در سپتامبر ۳,۲۵ گیگاوات ظرفیت جدید نیروگاه بادی و ۶,۸۱ گیگاوات ظرفیت حرارتی نیز به شبکه برق خود افزود. این ترکیب نشان‌دهنده تداوم سیاست «تنوع‌بخشی به منابع انرژی» دولت پکن است که هدف آن تأمین پایدار برق در شرایط نوسانات فصلی تقاضا و افزایش سهم انرژی پاک در سبد ملی است.

هرچند چین همچنان بزرگ‌ترین مصرف‌کننده زغال‌سنگ در جهان به شمار می‌رود، اما سرمایه‌گذاری‌های گسترده در پروژه‌های بادی و خورشیدی طی دهه اخیر باعث شده است این کشور از نظر ظرفیت نصب‌شده انرژی‌های تجدیدپذیر، در صدر فهرست جهانی قرار گیرد. بر اساس برنامه پنج‌ساله جدید چین، تا سال ۲۰۳۰ سهم انرژی‌های پاک باید دست‌کم به ۳۰ درصد از کل تولید برق کشور برسد.

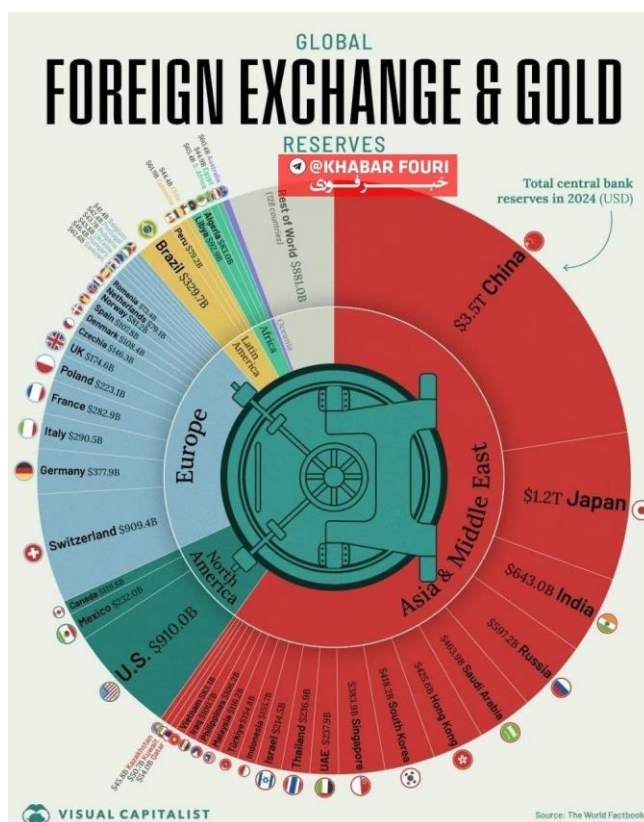
چالش‌ها و چشم‌انداز بازار انرژی پاک چین

با وجود رشد اخیر، بازار انرژی خورشیدی چین همچنان با چالش‌هایی روبه‌رو است. رقابت شدید بین تولیدکنندگان داخلی، فشار برای کاهش قیمت‌ها و تغییرات سریع در سیاست‌های حمایتی دولت موجب شده تا بسیاری از شرکت‌های کوچک‌تر از بازار خارج شوند. از سوی دیگر، مشکل اتصال نیروگاه‌های جدید به شبکه برق سراسری، به‌ویژه در مناطق غربی و مرکزی، سرعت بهره‌برداری از پروژه‌ها را محدود کرده است.

در سطح بین‌المللی نیز چین تحت فشار کشورهای غربی برای کاهش صادرات یارانه‌ای محصولات خورشیدی قرار دارد. اتحادیه اروپا و ایالات متحده در ماه‌های اخیر از احتمال وضع تعرفه‌های جدید بر واردات پنل‌های چینی سخن گفته‌اند، موضوعی که می‌تواند بر روند صادرات این کشور تأثیرگذار باشد. با این حال، پکن با تمرکز بر توسعه فناوری‌های بومی، کاهش هزینه تولید و گسترش بازارهای آسیایی و آفریقایی، تلاش دارد مسیر رشد انرژی‌های تجدیدپذیر خود را حفظ کند.

در مجموع، افزایش نسبی ظرفیت نصب و تولید در ماه سپتامبر هرچند محدود بوده، اما نشانه‌ای از بازگشت تدریجی صنعت خورشیدی چین به مسیر رشد پایدار است. استمرار حمایت‌های دولتی، توسعه فناوری‌های ذخیره انرژی و گسترش زیرساخت‌های شبکه برق می‌تواند در ماه‌های آینده جایگاه چین را به‌عنوان قدرت برتر انرژی‌های پاک جهان تثبیت کند.

اقتصاد آنلاین

براساس برآوردها، ده بانک مرکزی برتر جهان در مجموع بیش از ۹٫۴ تریلیون دلار ارز و طلا در اختیار دارند؛ رقمی که معادل ۶۰ درصد از کل ذخایر بانک‌های مرکزی جهان است.

به گزارش اقتصادآنلاین، ذخایر بانک‌های مرکزی یکی از ارکان کلیدی ثبات اقتصاد جهانی به شمار می‌روند و نقشی حیاتی در تضمین تعهد کشورها نسبت به تراز پرداخت‌ها و عبور از شوک‌های ژئوپلیتیکی دارند.

براساس برآوردها، ده بانک مرکزی برتر جهان در مجموع بیش از ۹٫۴ تریلیون دلار ارز و طلا در اختیار دارند؛ رقمی که معادل ۶۰ درصد از کل ذخایر بانک‌های مرکزی جهان است.

در این میان، چین با ۳٫۴ تریلیون دلار همچنان در صدر قرار دارد. پس از آن، ژاپن با ۱٫۲۳ تریلیون دلار، ایالات متحده با ۹۱۰ میلیارد دلار و سوئیس با ۹۰۹ میلیارد دلار در رتبه‌های بعدی جای گرفته‌اند.

در میان پانزده کشور همسایه ایران، روسیه با ۵۹۷ میلیارد دلار در صدر قرار دارد و پس از آن، عربستان سعودی با ۴۶۳ میلیارد دلار، امارات متحده عربی با ۲۳۸ میلیارد دلار و ترکیه با ۱۵۴ میلیارد دلار جای گرفته‌اند.

طبق گزارش صندوق بین‌المللی پول، ذخایر بانک مرکزی ایران در سال ۲۰۲۴ حدود ۲۶ میلیارد دلار برآورد شده است.